

На Всеукраїнський конкурс авторських програм практичних психологів
і соціальних педагогів «Нові технології у новій школі»

Номінація: Профілактичні програми

**Програма спрямована на профілактику труднощів
у соціалізації першокласників
«Я - ШКОЛЯР»**

Підготувала:

Назарчук Марія Василівна
соціальний педагог
Цеценівського НВК
Шумського району

**Програма спрямована на профілактику труднощів у соціалізації
першокласників
«Я - ШКОЛЯР»**

Пояснювальна записка

Згідно Концепції Нової української школи сучасна школа повинна не лише дати дітям знання, а й навчити спілкуватися, вирішувати проблеми, знаходити вихід із нестандартних ситуацій, іншими словами, навчити найвищого з мистецтв – мистецтва жити. Основою навчання XXI століття є особистісно-орієнтоване навчання та виховання, спрямоване на розвиток критичного мислення. Вступ до школи і перші місяці навчання викликають у молодшого школяра зміни всього способу життя і діяльності.

Актуальність проблеми.

Початок навчання дитини в школі – складний і відповідальний етап в її житті. Діти 6–7 років переживають психологічну кризу, пов'язану з необхідністю адаптації до школи.

В цей вік змінюється соціальна позиція дитини, її соціальне оточення. З'являються нові і складні обов'язки. Можливо, вперше в своєму житті дитина стає членом суспільства зі своїми обов'язками.

Цей період важкий для дітей, оскільки дитина потрапляє до школи з уже сформованим «образом «Я» і потрапляє у великий «образ світу». Тому завдання працівників психологічної служби - допомогти особистості знайти своє місце у світі, тобто, сформувати новий «образ «Я» у світі».

Мета програми: набуття дітьми соціального досвіду, з метою індивідуальної самореалізації та розвитку їх особистісних якостей.

Завдання:

- 1) сприяти успішній адаптації першокласників до нового оточення, позитивному входженню у шкільне життя;
- 2) допомагати дітям усвідомити себе як особистість;
- 3) сприяти саморозкриттю та самопізнанню;

4) створити сприятливі умови для розвитку найкращих задатків дитини, сприяти зростанню її здобутків, відчуттю нею задоволеності результатами своєї праці;

5) розвивати критичне мислення ;

6) формувати вміння працювати в колективі;

7) розвивати вміння долати труднощі;

8) допомогти дитині стати успішною особистістю.

Запропонована програма – це курс спеціальних занять, спрямованих на розвиток та набуття соціального досвіду дитини, який дасть їй змогу в майбутньому правильно ставитися до будь-яких змін у житті зі збереженням фізичного та психічного здоров'я.

Заняття проводяться в цікавій та доступній для дітей формі. Система занять розроблена з урахуванням вікових та психічних особливостей першокласників, з використанням таких **форм і методів роботи** : комунікативні, рольові ігри, вправи, малюнкові завдання, арттерапія, релаксаційні вправи, мозковий штурм.

Програма «Я – Школяр » складається з 7 занять. Форма проведення: групова.

Вікова категорія: діти віком 6 років.

Оптимальна кількість дітей в групі: 15.

Термін виконання: протягом вересня-жовтня, 1 раз на тиждень по 35 хвилин

Очікувані результати:

1. Успішна соціалізація.
2. Сприятлива психологічна атмосфера у групі першокласників.
3. Емоційно-позитивне ставлення до школи.

ТЕМАТИЧНИЙ ПЛАН ЗАНЯТЬ

№	ТЕМА	МЕТОДИ	Час виконання
1	«ДОЗВОЛЬТЕ ПОЗНАЙОМИТИСЬ»	1.Вітання 2.Знайомство 3. Визначення правил роботи в групі 4. Вправа «Розмовляючі руки» 5. Гра-руханка «Подарунок» 6. Вправа– прощання «Посмішка по колу»	2 хв. 10 хв. 3 хв. 10 хв. 5 хв. 5 хв.
2	«ХТО Я?»	1. Вправа «Нетрадиційне привітання» 2. Повторення правил роботи в групі 3. Вправа «Мої почуття» 4. Вправа «Хто Я?» 5. Гра- асоціація «Насінина» 6. Вправа «Настрій»	5 хв. 2 хв. 5 хв. 10 хв. 10 хв. 3 хв.
3	«ЯКИЙ Я?»	1. Вправа ритуал-привітання 2. Повторення правил роботи в групі 3.Вправа «Абетка почуттів» 4.Гра «Історія з торбинки» 5. Вправа «Заирни у дзеркало» 6. Вправа – прощання «Кому і за що?»	5 хв. 2 хв. 10 хв. 10 хв. 5хв. 3 хв.
4	«МОЇ ЗАХОПЛЕННЯ ТА ІНТЕРЕСИ»	1. Привітання 2. Вправа «Незакінчене речення» 3. Вправа «Крісло запитань» 4. Гра «Крутіше за всіх» 5. Ритуал прощання	3 хв. 5 хв. 10 хв. 15 хв. 2 хв.
5	«УЧИМОСЯ РОЗУМІТИ ІНШИХ»	1. Привітання	2 хв. 5 хв.

		2. Бесіда «Як ми розуміємо одне одного» 3. Арттерапія 4. Розігрування ситуації «Ображена дитина» 5. Гра «Квітка радості» 6. Релаксація	8 хв. 8 хв. 8 хв. 3 хв.
6	«ЩО ТАКЕ ДОБРЕ, ЩО ТАКЕ ПОГАНО»	1. Привітання 2. Вправа «Квіткова галявина настрою» 3. Гра-заперечення «Це добре, але...» 4. Хвилинка пустування 5. Калейдоскоп ідей «Якби я був чарівник» 6. Вправа «Коло добра» 7. Підсумок заняття	2 хв. 5 хв. 10хв. 3хв. 10 хв. 4 хв. 1 хв.
7	«ПОВІР У СЕБЕ, СТАНЬ УСПІШНИМ!»	1. Привітання 2. Вправа «Мозковий штурм» 3. Рольова гра «Чарівний базар» 4. Вправа «Смітник» 5. Вправа-релаксація «Дотягнися до зірок» 6. Підсумки заняття	2 хв. 5 хв. 13 хв. 5 хв. 5 хв. 5 хв.

Заняття 1. «ДОЗВОЛЬТЕ ПОЗНАЙОМИТИСЬ»

Мета: допомагати дітям налагодити контакт один з одним, позбутися напруження, сприяти створенню позитивного настрою, формувати доброзичливе ставлення у групі. Розвивати невербальний спосіб спілкування.

Обладнання: паперові сердечка, ватман, символи для позначення правил.

ХІД ЗАНЯТТЯ:

1. Вітання (2 хв.)

Мета: позбутися напруження; створювати емоційний комфорт.

Треба разом привітатись:

- Добрий день! (граючі відповідають)

Дружно, голосно сказати:

- Добрий день!

Вліво, вправо поверніться,

Туди-сюди посміхніться:

- Добрий день!

У долоні поплескайте:

- Добрий день!

Дружно, всі, не відставайте:

- Добрий день!

2. Знайомство (10 хв.)

Мета: згуртувати першокласників, сприяти швидкому знайомству.

Діти разом із психологом стають таким чином, щоб утворила форма серця. У руках дітей паперові сердечка. Кожна дитина стає по черзі в середину імпровізованого серця, називає своє ім'я і проспівує його так, як їй подобається, щоб її називали. Всі підспівують. Після цього всі діти кладуть сердечка на підлогу, роблять крок назад та розглядають, яка фігура склалася на підлозі.

Обговорення: На що схожа фігура? Якого вона розміру? Про яких людей кажуть, що в них велике серце?

Якщо діти не можуть дати відповіді, тоді соціальний педагог пояснює їм.

3. Визначення правил роботи в групі (3 хв.)

Мета: формування єдиного робочого простору й створення правил поведінки в групі упродовж усіх занять.

Діти разом із керівником складають пам'ятку поведінки на заняттях, до кожного пункту підбирають відповідні символи, фіксуючи їх на ватмані.

- ✓ Бути активним.
- ✓ Бути добрим, нікого не ображати.
- ✓ Усіх поважати .
- ✓ Говорити по одному, не перебивати інших
- ✓ Уважно всіх вислухати.
- ✓ Допомогати іншим.
- ✓ Говорити тільки від свого імені.

4. Вправа «Розмовляючі руки»(10 хв.)

Мета: допомагати дітям налагодити контакт один з одним.

Ведучий ділить учасників на "перший-другий". Перші номери утворюють внутрішнє коло, другі номери – зовнішнє коло, стоячи обличчям один до одного. Педагог дає команди учасникам, які необхідно виконати мовчки руками у створених парах: привітатися, поборотися руками, помиритися руками, висловити підтримку, пожаліти руками, висловити радість, побажати удачу, попрощатися. По команді учасники зовнішнього кола переходять за годинниковою стрілкою до інших учасників внутрішнього кола.

Обговорення: Що було найприємніше виконувати? Чому?

5. Гра-руханка „Подарунок” (5 хв.)

Мета:формувати доброзичливе ставлення , розвивати критичне мислення.

Діти стоять в колі. Кожен з них придумує, який подарунок і чому він хотів би подарувати сусіду зліва. В свою чергу, той, хто отримав подарунок, дарує наступному. Усі звертаються один до одного по імені.

Обговорення: Кому і коли ми даруємо подарунки? Чи приємно вам було отримати подарунок від сусіда?

6. Вправа – прощання «Посмішка по колу» (5 хв.)

Мета: здійснення ритуалу прощання, зближення дітей, налаштування на взаємодію на наступному занятті.

Діти стоять по колу. Дітям треба подарувати сусіду посмішку і покласти руку на плече, а той, щоб передав свою і теж поклав руку на плече сусіду. І так далі, поки вона не повернеться до того, хто почав гру. Всі діти стоять по колу, руки на плечах сусіда.

По закінченні обов'язково кожен озвучує, що відчував, передаючи та отримуючи посмішку.

Заняття 2. «ХТО Я?»

Мета: допомагати дітям усвідомити себе як особистість, сприяти саморозкриттю особистості, самопізнанню; розвивати здатність розуміти себе, позитивне само сприйняття.

Обладнання: гарбузове насіння, фарби, пензлики, смайлики настрою.

ХІД ЗАНЯТТЯ:

1. Вправа «Нетрадиційне вітання» (5 хв.)

Мета: створити позитивний настрій.

Всі діти стають в коло, кожен учасник групи повинен привітатися з іншими: а) долонями, б) 1 долонею, в) коліном, г) чолом, д) носом.

2. Повторення правил роботи в групі (2 хв.)

Мета: формування єдиного робочого простору й закріплення правил поведінки в групі.

3. Вправа «Мої почуття» (5 хв.)

Мета: розвивати позитивне самосприйняття.

Дітям пропонується сісти на килимок, заплющити очі. Психолог підходить до кожної дитини, лагідно називає її ім'я. Після цього діти розповідають, що вони відчують, коли до них звертаються лагідно.

4. Вправа «Хто я?» (10 хв.)

Мета: сприяти саморозкриттю особистості, самопізнанню; розвивати здатність розуміти себе. Створити довірливу атмосферу в групі, зняти напругу.

Хід вправи: Дітям пропонується дати повну відповідь на питання «Хто я?» за вказаним зразком: «Я – дівчинка, я – доня, внучка, я – сестричка, я – подруга, я – школярка, я – однокласниця, я – людина ».

Обговорення:

- Чи сподобалося вам виконувати цю вправу? Чому?
- Чи легко вам було дати відповідь на це запитання?

5. Гра-асоціація «Насінина» (10 хв.)

Мета: сприяти усвідомленню поняття «Я – особистість, частинка суспільства».

Хід вправи: Діти сідають на килимку колом. По центру кола розміщуємо гарбузове насіння. Пропонуємо уважно його розглянути.

Обговорення:

- Чим схожі і чим відрізняються між собою насінини? (*схожі за формою, забарвленням; відмінні за розміром, наповненням*).

- Як можна змінити насінини?

Дітям пропонується взяти по одній насінині, яка їм найбільше подобається та розглянути.

- Чи зможете ви впізнати ту ж насінину, якщо її знову змішати з іншими? (*Ні*).

Пропоную дітям зафарбувати вибране зернятко в улюблений колір, покласти його між інші.

- Чи зможете ви тепер відшукати кожен свою насінину? (*Так, легко*).
- Що вам допомогло це зробити? (*Моя насінина не схожа на інші*)

Висновок соціального педагога:

Уявіть, що обрана вами насінина – це ви. Кожен із вас – неповторне «Я», особистість, тому що кожна людина особлива. Але усі разом узяті люди утворюють суспільство, у якому встановленні певні правила і обов'язки кожного. З приходом до школи такі правила та обов'язки з'явилися і у вас.

6. Вправа «Настрій» (3 хв.)

Мета: закріплення позитивних емоцій від заняття.

Діти отримують смайлики. Пропонується домалювати свій настрій і озвучити в колективі.

Заняття 3. «ЯКИЙ Я?»

Мета: формувати навички саморозуміння й самоаналізу, розуміння почуттів і мотивів поведінки оточуючих; сприяти формуванню позитивної поведінки й усвідомленню унікальності особистості кожної людини.

Обладнання: клубочок яскравих ниток, торбинка з предметами, маленькі дзеркальця, квіточка.

ХІД ЗАНЯТТЯ:

1. Вправа ритуал-привітання (5 хв.)

Мета: створення позитивного настрою, налаштування на роботу.

Хід вправи: Діти стають у коло і передають клубочок яскравих ниток, кому захочуть. При цьому говорять: «Привіт друже...» і називаючи ім'я, висловлюють добрі побажання або комплімент. Поступово із ниток утворюється павутинка.

Обговорення:

- Які почуття викликала у вас гра?
- Що було найприємнішим? (*Коли хвалять, люблять, симпатизують*).

Висновок: Павутинка чудовим візерунком з'єднала справжніх друзів, тих, кого ви любите, цінуєте. Тепер ми знаємо ще один спосіб, як зробити приємне іншим і покращити їм настрій.

2. Повторення правил роботи в групі (2 хв.)

Мета: формування єдиного робочого простору й закріплення правил поведінки в групі.

3. Вправа «Абетка почуттів» (10 хв.)

Мета : усвідомлення залежності вчинків від емоційного стану, створення умов щодо формування навичок управління своєю поведінкою.

Хід вправи: дітям пропонується продовжити речення:

- Я сумний, коли...
- Я сердитий, коли...
- Я наляканий, коли...
- Я радісний, коли...
- Я спокійний, коли...
- Я задоволений, коли...
- Я незадоволений, коли...
- Я щасливий, коли...

Обговорення: Чи легко вам було пояснити свої почуття?

Те, що відчуває людина дає нам відповідь на запитання «Який я?»

4. Гра «Історія з торбинки?» (10 хв.)

Мета: розвивати комунікативні навички, критичне мислення.

Хід гри: Соціальний педагог пропонує дітям об'єднатися в пари. Кожен учасник пари витягує із торбинки предмет і називає його характерні риси. Виграє учасник, який назве більше характеристик.

5. Вправа «Заирни у дзеркало» (5 хв.)

Мета: формувати навички саморозуміння й самоаналізу.

Хід вправи: Кожен, дивлячись у маленьке дзеркальце, каже про себе, який він.

Обговорення: Що легше бачити у собі – хороше чи погане?

Чи можна лише за зовнішністю сказати про людину, яка вона?

Висновок: У кожного є своє зовнішнє і внутрішнє «Я», яке ми маємо вдосконалювати.

6. Вправа-прощання «Кому і за що?» (3 хв.)

Мета: виховувати доброзичливість, симпатію.

Хід вправи: Діти по черзі передають квіточку і кажуть, кому і за що її дарує. Наприклад: «Я хочу передати цю квіточку Оксанці, за те, що вона весела».

Заняття 4. «МОЇ ЗАХОПЛЕННЯ ТА ІНТЕРЕСИ»

Мета: з'ясувати інтереси учасників групи, сприяти саморозкриттю кожного учасника, формуванню позитивної поведінки й усвідомлення унікальності особистості кожної людини.

Обладнання: крісло запитань, матеріали, необхідні дітям для проведення гри «Крутіше за всіх».

ХІД ЗАНЯТТЯ:

1. Привітання (3 хв.)

Мета: створення позитивного настрою, налаштування на роботу.

Хід вправи: Діти стоять у колі і усі разом промовляють:

Я всміхнуся сонечку,

Здрастуй, золоте,

Я всміхнуся квіточці,

Хай вона росте,

Я всміхнуся дощику,

Лийся, як з відра.

Друзям усміхнуся,

Зичу всім добра.

2. Вправа «Незакінчене речення» (5 хв.)

Мета: повторення правил роботи в групі.

Хід вправи: дітям пропонується закінчити речення : «Сьогодні на занятті я буду...» (*Активним, добрим, уважним до інших...*)

3. Вправа «Крісло запитань» (10 хв.)

Мета: з'ясувати інтереси учасників групи, формувати уміння ставити запитання з метою одержання точної інформації.

Хід вправи: учасники по чергово сідають у крісло, промовляючи: «Мені цікаво знати, чому...?» . Після того, як він отримає повну відповідь, його місце займає інший учасник. Якщо необхідно, дітям допомагає соціальний педагог.

Обговорення: Чи можемо ми лише за одним запитанням встановити, чим цікавиться кожен із вас ?

Висновок: Ви знаєте, що кожна людина неповторна, а тому у кожного свої інтереси і захоплення, які часто приносять людині успіх, роблять її відомою. Наступна вправа допоможе нам з'ясувати чим особливий кожен із вас.

4. Гра «Крутіше за всіх»(15 хв.)

Мета: сприяти саморозкриттю кожного учасника.

Хід вправи: Діти по черзі демонструють свої вміння, якими вони володіють краще за інших.

Висновок: Сьогодні ви розкрилися перед друзями ще з однієї сторони, яка робить вас відмінними від інших і, можливо, в майбутньому, принесе вам успіх, зробить відомими.

5. Ритуал прощання (2 хв.)

Мета: закріплення позитивних емоцій від заняття.

Хід вправи: Діти ставши в коло, беруться за руки і передають легкий потиск, вигукуючи при цьому «До скорої зустрічі».

Заняття 5. «УЧИМОСЯ РОЗУМІТИ ІНШИХ»

Мета: продовжувати вчити дітей розуміти одне одного; звертати увагу на емоційний стан інших людей; виховувати доброзичливе ставлення одне до одного; розвивати творчу уяву і вміння співпрацювати.

Обладнання: аркуші паперу, фарби, зубні щітки, паперові пелюсточки, кружечок з отворами.

ХІД ЗАНЯТТЯ:

1. Привітання (2 хв.)

Мета: створити психологічний комфорт.

Хід вправи: Діти стоять у колі, вітаються зі своїми сусідами, потім вітаються до сонечка (*високо піднімаючи над головою руки, стаючи на носочки*), після цього вітаються до землі (*присідають, гладять килимок*).

2. Бесіда «Як ми розуміємо одне одного» (5 хв.)

Мета: закріпити вміння розуміти інших; звертати увагу на емоції інших людей.

Хід вправи: Діти відповідають на запитання:

1. Що допомагає нам порозумітися між собою? (*Мовлення, міміка, рухи*)
2. Як потрібно звертатись до інших людей? (*Бути ввічливими, привітними, знати слова привітання.*)
3. Яким тоном необхідно спілкуватись із рідними та близькими людьми? (*Лагідним, добрим, привітним*)
4. Які емоції ви знаєте? (*Сум, радість, страх*)
5. Що слід зробити, коли ви бачите, що вашому другові сумно або страшно? (*Підійти до нього, заспокоїти, запитати, що в нього трапилось, пожаліти його, розвеселити, запросити до гри.*)

3. Арттерапія (8 хв.)

Мета: закріплювати вміння спілкуватись із партнером; виховувати повагу; розвивати уяву.

Хід вправи: Діти об'єднуються у пари. Кожна пара отримує великий аркуш паперу. Одна дитина за допомогою зубної щітки бризкає на папір із лівого боку різними фарбами, друга – з правого боку. Потім аркуш складається навпіл і промокається. Після цього аркуш розкривається, діти розглядають свій спільний малюнок та вигадують до нього назву.

Обговорення: Чи сподобалися вам малюнки? В чому їх оригінальність? Чи сподобалось вам працювати в парі?

Висновок: Кожен із нас, у повсякденному житті, зустрічається з багатьма людьми. Для того, щоб зручно і впевнено себе почувати, потрібно вміти спілкуватися з ними, поважити їх думку. Запам'ятайте золоте правило спілкування: «Стався до інших так, як би ти хотів, щоб ставилися до тебе».

4. Розігрування ситуації «Ображена дитина» (8 хв.)

Мета: розвивати вміння розуміти та поважати одне одного.

Хід вправи: Діти по черзі показують « ображену дитину », решта повинна знайти спосіб її розвеселити (пожаліти, запитати про те, що трапилось, запросити до гри, подарувати іграшку, пригостити тощо).

Обговорення: Що легше вам було виконати: зобразити « ображену дитину » чи знайти спосіб розвеселити її?

Висновок: Соціальний педагог наголошує дітям, що вони повинні бути уважними одне до одного, до своїх рідних та близьких, розуміти їхні почуття, допомагати, вміти підібрати такі слова, щоб покращити їх настрій.

5. Гра «Квітка радості» (8 хв.)

Мета: учити співпрацювати.

Хід вправи: Кожна дитина отримує «пелюсточку», на якій вона повинна намалювати зображення того, що дарує їй радість (*квітка, сонце, друг, мама, братик тощо*). Потім «пелюсточки» приєднуються до кружечка, утворюючи «квітку радості».

Обговорення: Уважно розгляньте малюнки. Чи є серед них однакові? Як ви думаєте, чому?

Висновок: Те, що дарує людині тепло, те і приносить радість.

6. Релаксація (3 хв.)

Мета: закріплення позитивних емоцій від заняття.

Хід вправи: Кожен учасник по чергово тримає у руках «квітку радості». Соціальний педагог коментує, що квітка випромінює незвичайне тепло, зігріває тіло і душу, несе радість. Діти кладуть руки одне одному на плечі, утворюють міцне кільце, діляться своєю радістю з товаришами.

Заняття 6. «ЩО ТАКЕ ДОБРЕ, ЩО ТАКЕ ПОГАНО?»

Мета: Сприяти формуванню понять «добре», «погано». Розвивати критичне мислення, уяву, вміння розмірковувати над серйозними питаннями та висувати оригінальні ідеї. Виховувати доброзичливе та уважне ставлення до інших.

Обладнання: малюнок галявини, вирізані білі квіточки, фарби, пензлики, кольорові олівці, «чарівна паличка», запис пісні В. Шаїнського "Буратіно".

ХІД ЗАНЯТТЯ:

1. Привітання (2 хв.)

Мета: створити сприятливий психологічний комфорт.

Добрий ранок, діти любі!

Чи усе гаразд в нас в групі?

Ви довкола озирніться,

Одне одному всміхніться.

Щоб ніхто не сумував

З усіма радів і грав.

Діти беруться за руки і усі хором промовляють: «Добрий ранок».

2. Вправа «Квітова галявина настрою» (5 хв.)

Мета: визначити настрій учасників, їх налаштування на роботу.

Хід вправи: Дітям пропонується розглянути малюнок галявини і прикрасити її. Кожен бере білу квіточку і зафарбовує її у колір, який відповідає його настрою.

(Червоний – веселий, рожевий – задоволений, жовтий – здивований, синій – спокійний, фіолетовий - сумний). Після цього квіти розташовують на галявині.

Висновок: У нашому житті трапляється добре і погане, і від цього залежить наш настрій. А щоб настрої завжди був хороший, потрібно робити тільки добрі справи.

3. Гра-заперечення «Це добре, але...» (10 хв.)

Мета: Сприяти формуванню понять «добре», «погано». Вчити дітей помічати суперечності. Розвивати критичне мислення.

Хід гри: Гра проводиться в парах. Один учасник озвучує фразу типу «Добре, що іде дощ, у лісі виростуть гриби». Інший заперечує: «Це добре, але будуть калюжі і не можна буде гратися на вулиці».

Висновок: У світі існують суперечності: добро – зло, правда – кривда, день – ніч, радість – горе та інші. Але кожен повинен вміти зробити правильний вибір, щоб не зашкодити ані собі, ані іншим. Тому ми, люди, маємо пам'ятати, що поступати добре – це краще, ніж чинити погано.

4. Хвилинка пустування. (3 хв.)

Соціальний педагог оголошує хвилинку пустування, на якій можна будете робити все, що завгодно.

Пам'ятайте, людина вільна. Ніхто не повинен обмежувати її свободу. Людина сама, рахуючись з інтересами інших людей, обмежує її. Вона ставиться до інших людей так, як хотіла б, щоб люди ставились до неї. Як гукнеться, так і відгукнеться. Хочеться побігати, голосно гратись, але у того, хто поруч, болить голова, і розумна,

добра дитина не бігає, не галасує. Вона свідомо обмежує свою свободу. Під час хвилинки пустування ви можете побігати, погратись, потанцювати. Але це не означає, що можна бити шибки, ламати меблі, збивати один одного з ніг. Ви вільні, але вмійте користуватись свободою так, щоб від цього не було неприємно іншим. Перш ніж щось зробити подумайте, це добре, чи погано. Отже, хвилинка пустування. (*Звучить пісня В. Шаїнського "Буратіно"*).

Обговорення: Чи легко було вам себе стримати, щоб усім присутнім було добре?

Висновок: Ніколи не роби іншому того, чого не хочеш, щоб зробили тобі.

5. Калейдоскоп ідей «Якби я був чарівник» (10 хв.)

Мета: розвивати критичне мислення, уяву, уміння розмірковувати над серйозними питаннями та висувати оригінальні ідеї.

Хід гри: Тому, хто тримає в руках чарівну паличку, пропонується відповісти на запитання: «Що я можу зробити для того, щоб усюди панувало добро?» Запропоновані ідеї обговорюються.

Висновок: Добре – це коли усі привітні, чуйні, веселі, щасливі. Отже, робити добрі справи – це добре і приємно.

6. Вправа «Коло добра» (4 хв.)

Мета: виховувати доброзичливе та уважне ставлення до інших.

Хід вправи: Діти в колі посміхаються один одному, демонструючи добрі думки і добрі відчуття. Потім говорять компліменти та згадують добрі вчинки зроблені для іншого.

7. Підсумок заняття (1 хв.)

Я вірю в силу доброти,
Добро завжди сильніше злого,
Дає наснагу, щоб цвісти
І світлу обирає дорогу.
Я вірю в силу доброти,
Що має долю роботящу,
Що хоче, щоб і я, і ти,
І все було у світі кращим!

Заняття 7. «ПОВІР У СЕБЕ, СТАНЬ УСПІШНИМ!»

Мета: надати відповідно до віку та особливостей учасників тренінгу інформацію про успіх, риси характеру успішної людини, виробляти вміння добиватись успіху. Розвивати відповідальність, критичне ставлення та вимогливість до себе. Виховувати старанність, віру у власні сили.

Обладнання: ватман, маркери, папір, кошик для сміття, зірочки.

ХІД ЗАНЯТТЯ:

1. Привітання (2 хв.)

Мета: створити сприятливий психологічний комфорт, налаштування на роботу.

Встаньте, діти, всі скоріше,

Посміхніться всім миліше.

Добрий день! Тепер сідайте.

Починаймо! Не зівайте!

2. Вправа «Мозковий штурм» (5 хв.)

Мета: розвивати навички розв'язання поставленої проблеми, уміння приймати рішення.

Хід вправи: Соціальний педагог наголошує на тому, що коли діти стали школярами, їм усі бажали успіхів і ставить проблемне запитання :

Що таке успіх? Діти висловлюють власні думки. Ідеї фіксуються тренером на ватмані у вигляді асоціативного куща.

Обговорення: Під час наших попередніх зустрічей, кожен із вас чогось навчився, показав свої досягнення. Якими досягненнями ви хотіли б ще поділитися?

Чи легко вам це вдавалося?

Висновок: Отже, успіх – це сума тих маленьких досягнень, які ми робимо щодня.

А щоб чогось досягти потрібно докладати усі зусилля, проявляти наполегливість, мати багато терпіння.

3. Рольова гра "Чарівний базар" (13 хв.)

Мета: розкрити слабкі сторони кожного учасника, вчити приймати обґрунтовані рішення.

Хід вправи: Соціальний педагог просить учасників групи уявити, що є базар, на якому продають і купують не звичайні речі, а: активність, працьовитість, самостійність, товариськість, старанність тощо. Ведучий виступає у ролі продавця, який обмінює одні риси на інші. Викликають одного з учасників, він може придбати одну рису, яка йому найбільше потрібна. Наприклад: покупець просить у продавця самостійність. Продавець з'ясовує скільки йому потрібно самостійності, навіщо вона йому, де він її використає. Продавець просить у покупця дати що-небудь натомість, наприклад покупець може розраховатися почуттям гумору, якого в нього багато.

Обговорення:

Що ви відчували під час виконання вправи?

Чи задоволені ви покупкою?

Висновок: Кожен із вас, купуючи незвичайну річ, вибирав те, чого має найменше, а отже, прагнув стати ще кращим. І це дуже добре. Вдосконалення приносить людині гарні успіхи.

4. Вправа «Смітник» (5 хв.)

Мета: сприяти самовдосконаленню учасників гри.

Хід вправи: Педагог запитує дітей, що зазвичай роблять зі сміттям і підсумовує, що його викидають на смітник, адже сміття це те, що нам непотрібне.

– А чи потрібні нам такі риси як лінь, злість, поганий настрій, заздрість, неухважність? (Ні.)

Дітям пропонують папір, який можна рвати, м'яти, викидати у відерце для сміття. Учасники уявляють, що папір – це та риса, якої вони хочуть позбутися, тому що заважає їм досягати успіхів, а отже його потрібно викинути.

Висновок: Ви усі стали кращими, створили собі простір для досягнення хороших успіхів.

5. Вправа-релаксація «Дотягнися до зірок» (5 хв.)

Мета: розвивати в учасників навички саморегуляції.

Хід вправи: учасникам дається інструкція: «Станьте зручно і заплющте очі. Зробіть три глибоких вдихи й видихи... Уявіть собі, що над вами зоряне небо. Подивіться на особливо яскраву зірку, яка асоціюється з вашою мрією стати

успішною людиною, бажанням щось отримати, кимось стати ... А тепер, простягніть руки до неба (робимо глибокий вдих), щоб дотягнутися до своєї зірки. Старайтеся що є сил! І ви обов'язково зможете дістати рукою свою зірочку. Зніміть її з неба, опустіть руки й обережно покладіть перед собою в гарну простору скриньку (робимо видих)... ».

Діти зривають по одній зірочці з побажанням, підвішеній на ниточці. Коли у всіх учасників зірочки лежатимуть в «скриньках» можна продовжити.

«Виберіть прямо у себе над головою найяскравішу зірочку, яка нагадує вам про ще одну мрію... Тепер потягніться обома руками якомога вище й дістаньте її із неба і покладіть у скриньку до першої зірочки...»

Висновок: Той, хто прагне, досягне більше, ніж той, хто може. Вірте в себе і досягайте успіхів.

6. Підсумки заняття (5 хв.)

Мета: закріплення позитивних емоцій від занять.

Педагог пропонує дітям взятися за руки.

- Ви одна дружна міцна сім'я. І хоч кожен із вас особливий, неповторний, але вас об'єднує одна мета: стати розумними, добрими, вихованими, успішними. - Що вам найбільше запам'яталося з наших зустрічей? Я дякую вам за ваші старання і бажаю здійснення мрій. Подякуйте один одному щирою усмішкою і чарівним словом. Бажаю вам успіхів! (Діти посміхаються до друзів і говорять: «Дякую!»).

Використані джерела

1. Авдєєва І. Михайлюк Л. Освітній простір як умова соціалізації / І. Авдєєва, Л. Михайлюк // Нова пед. думка . – 2008. – № 2. – С. 3-5. – Бібліогр.: 5 назв. – укр.
2. Алексєєнко Т. "Я-соціальне" та "Я-індивідуальне" в соціалізації особистості / Т. Алексєєнко // Шлях освіти . – 2009. – № 4. – С. 7-9. – укр.
3. Богінська Ю. В. Соціалізація особистості молодшого школяра в процесі ігрової діяльності: Автореф. дис... канд. пед. наук: 13.00.05 / Ю. В. Богінська; Луган. нац. пед. ун-т ім. Т.Шевченка. – Луганськ, 2004. – 20 с. – укр.
4. Доманюк О. М. Соціалізація дитини в умовах дошкільного навчального закладу /Доманюк О. М.// Педагогічний дискурс. – 2011. – № 10. – С. 146-149. – Бібліогр.: 12 назв. – укр.
5. Коберник Г. Соціалізація особистості молодшого школяра в умовах інтерактивних технологій навчання / Коберник Г. // Збірник наукових праць 2009. – № 3. –С.: 89-95 Бібліогр.: 6 назв. – укр.
6. Ковальчук Л. В. Психофізичний розвиток як фактор готовності шестилітніх дітей до навчання в школі: Автореф. дис... канд. наук з фіз. виховання і спорту: 24.00.02 / Л. В. Ковальчук ; Львів. держ. ун-т фіз. культури. — Л., 2007. — 20 с. — укр.
7. Туріщева Л.В. тренінги та практикуми для учнів та вчителів. Соціальному педагогу та психологу школи/Харків, видавнича група «Основа» - 2016р.